

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1996

Technical and Bibliographic Notes / Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming are checked below.

- Coloured covers / Couverture de couleur
- Covers damaged / Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated / Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing / Le titre de couverture manque
- Coloured maps / Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black) / Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations / Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material / Relié avec d'autres documents
- Only edition available / Seule édition disponible
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin / La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure.
- Blank leaves added during restorations may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming / il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- Additional comments / Commentaires supplémentaires: Text in Ukrainian.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured pages / Pages de couleur
- Pages damaged / Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated / Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed / Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached / Pages détachées
- Showthrough / Transparence
- Quality of print varies / Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material / Comprend du matériel supplémentaire
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image / Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.
- Opposing pages with varying colouration or discolorations are filmed twice to ensure the best possible image / Les pages s'opposant ayant des colorations variables ou des décolorations sont filmées deux fois afin d'obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below /
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10x	14x	18x	22x	26x	30x
12x	16x	20x	24x	28x	32x

(A checkmark is present in the 20x cell of the second row.)

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

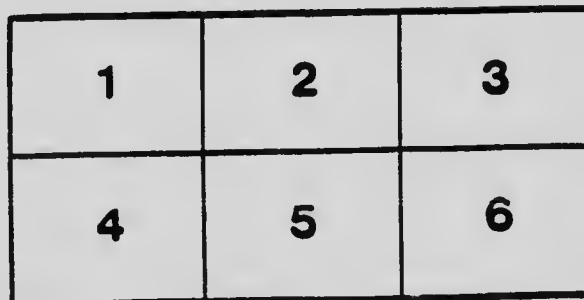
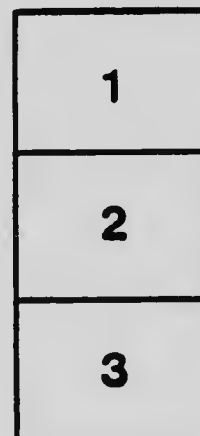
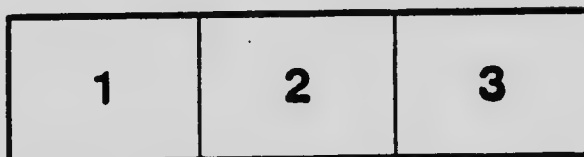
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

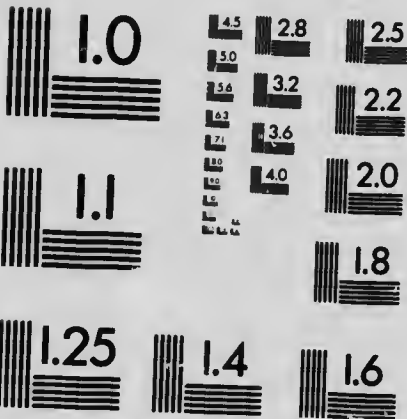
Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaître sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

N.L.C. B.N.C.
3 3286 03501749 6

Книжочка 3.

Ціна 20ц.

МОНОЛЬОГІ

1920.

Книжочка 3.

Ціна 20 цнт.

Найновіші
МОНОЛЬОГИ

З М І С Т :

ФРАЙТЕР КУБАСА,
СТРАШНИЙ СОН.
ЛИХО ВІД ТЮТЮГІ
МОНОЛЬОГИ ЖЕБРАКА.
XXI СТОЛІТЬ,
ПЕС.
МОНОЛЬОГ ЖИДА.

Накладом "РУСЬКОЇ КНИГАРНІ"

850 Main Street.

Winnipeg, Man.

UKRAINIAN BOOK STORE
10348 - 101st STREET
EDMONTON. - ALTA

FG3975

N 35

V. 3

P 44

Фрайтер Кубаса.

(На сцену входить фрайтер від ніхоти, з червоними "парозими", тримаючи під пахою кілька повних мішків, кладе все те в куті і рахує):

Айц, цвай, драй, фир, финф! Штимт! Нічого не бракче! Той для мого шляфкамрата Шербатого, той для крікскамрата Федька, той для крайна Беззубного, той для пана фелебра від мене, а той вже для мене! Но! буде що цілий день їсти! Ой фе! Швіц! Треба почекати на поїзд, котрий відіде за дві години. (Дивить ся на публицу й сьміє ся). А во! Диви, диви, що тут цивильбранжи! Щоби хоть був один чоловік межи ними, а то ні, всьо цивілі! Но, но, сервус! А ви чого так скупчили ся як барани? Де абштанд, де у вас ріхтунг?! А во, еше сьміє ся один з другим! Ей коби я вас дістав під своє командо, тоби й ріхтунг був й обштанд! (Ходить хвильку й сьміє ся): Но, но, не бійте ся, я знова не такий гострий як показую... Чекайте також на потяг? Добре! Не буде нам кучило ся... Ви мене знаєте?! Що, вас?! — Не знаєте гер фрайтра Кубаси із наниахціг регіменту?! (Показує на свої звідки). Ту! ту, дивиш ся один з другим! Ту маеш написано що я за оден! Но що дивиш ся один з другим як кура в кість?! Еше не видиш, що стоїть перед тобою кайзер й книглї гер фрайтер Микита Кубаса з нани-ахціг регіменту? Ой ви уферми!

Шкода що по Божім сьвітї ходите! — Гер фрайтер! Яке то красне імя! Хотївби я ціле жите називатись гер фрайтер. — А чи хоть розумієте що то єсть гер фрайтер?

Та де там! Фрайтер то есть перша шаржа при війську. Насамперед іде прецінь гер фрайтер, потім гер капраль гер фір й наконець всі офіцири й генерали? Що? Як я зістав тим фрайтром, питається? Або я знаю! Гер гауптман все каже до мене: Я мусів бути тоді пняним, як я тебе на фрайтра подав! Но, но, дивіть ся, дивіть ся! То він бідачиско аж упив ся з утіхи, що мене фрайтром зробив! Але най там, най пе дальше, може еще колись подасть мене на капраля? Та ба, я знова жовнір як шляк! Мустер на цілий наин-ахціг регімент! По правді писати не вмю, але говорити, то говорю кількома язиками. Знаю добре: дайтш шпрехен, поліш, русіш, а навіть знаю по італійські говорити! Що не вірите?! Бодай тя корч покрутив один з другим цивілю затрачений. Чекай, ану, чи зрозуміеш котрий мене, що я вам скажу: Шав, шав, цивіліст, во іст майн турністр! А що? Чомусьте роздзявили мундштукі? То значить так: .Дурний цивіль, як моя таністра! Що, вас? Кажете що то не правда? Но, а по італійські. Ефт, ефт, сіньора, дас трюста фінеті кано, дас трюста, кобила без хвоста... А що? Десь тепер один з другим?! То значить: Сиди тихо, не рипай ся, а диви один з другим ту! (показує на звіздки). Не думай собі що я хто будь! (Ходить хвильку): Булисьте на святах? Я був, й знаєте бавив ся як шляк! Чекайте, я вам розповім від кінця, як то я приїхав до своєї хати. Старі мої нічого не знали, що я фрайтром зістав. Приїхав я на село, приходжу до дверей, відтвираю тай зофорт кричу: габт ахт! Зірвали ся старий батько, мати й хотіли іти зі мною привитатись, але як узріли ті звіздки, станули й не сміло дивились на мене... Батько злав ся за волосе, мама в плач, з великої утіхи, а я стою виштрекуваний й дивлю ся на них з гори. Тримав я їх так з квадраис, але потім меї

жаль зробило ся старих, тай кричу: Фатер унд мутер, ком цу мір! Ходіть, ходіть мої дорогії, хоч я аванз ів, то правда, але для вас лишив ся який був! Не буду казати о тім як мене питали, як оглядали, але скажу вам, що я зробив велику радість на всіх; на батьку, на мамуні, на сестрі, а навіть наш старий пес гавкав на мене, як на жида? Прийшли сусіди, дівчата, але я їм всім дав скоро абтретен! Що иньшого свої, але чужі. О! на то я вже не позволю! (Хвильку ходить). Ей щоби так ще раз гер гауптман упив ся й подав мене на капраля, то я зофорт лишаю ся за "зупу" при війську! Ага! — Чи ви чули, що буде війна?! — Буде, я вам кажу, незадовго! — Будуть битись зі свербами, а ми гавстріякі піїдем на границю дивитись. Ей щоби як найскорше, бо у нас в магазині цілий стос "сьліпаків!" А ви знаєте що то єсть сверби, то єсть сусіди що мають великі безроги й не хотять нам продавати. Але чекайте! Най іно приде бефель й наш регімент всім-девять піде, то ми їм всі свині поїмо аж будем облизуватись. (По хвилі): При війську тепер швіц, минаж по правді добра, але дають много за мало! Чоловік навганяє ся цілий день по поли, зібрав коня з копитами, а ту маеш, дають тобі, таку маленьку минажку, що аж встид згадувати... Гей, гей, нема то, як було на селі дома! Поставили чоловікови файну миску борщу з бульбами, до того бохоинець хліба, то чоловік знав що наїв ся! На вечер дають куляцію, але дуже тонку. Як жовиір зісць таку куляцію й вийде на улицю, то боїть ся, щоби вітер не перевернув його! Так, так кажу вам, булови добре при війську, але тільки щоби їсти давали більше... Служу я вже третій рік при війську, й кажу вам правду, що через цілий той час шість разів був я наїджений. А знаєте коли? — То знаєте тоді коли був я на урльопі в дома на сьвятах! Та бо то й шкан-

даль, щоби військова дитина голодна ходила... Чи треба, щоби бідний жовнір чіпав ся якоїсь служашої, а то тільки для того щоби його підкормляла... Ой так, так (показує на пакунок.) дивіть ся, який то я футраш везу до касарні, мої кріскамрати чекають на то як на урльоп. А ту еще так довго треба на поїзд чекати. Ага еще одно мушу вам сказати що було в бефелю, що всі гер фрайтри дістануть менталеві менталі. За що, я еще не знаю, але знаю лише то що дістану й я. Тепер маю один, то буду мати уже три! Колись на старші літа, буду всім розказував. Диви один з другим, той менталевий менталь дістав я за війну в році 1916, коли то я бив ся на свербській границі з пацюками, той другий на виборах в Венграх а той третій... а правда та я еще третого немаю... (Дивить на сторону): А во! — Гей цивіль бранжа, ауф! Потяг прийшов! Ходіть й допоможіть мені то все забрати! Не хочете? А бодай вас корч покрутив, ви, ви... цивілі уферми до смерти! Сервус! (Відходить).

Страшний Сон.

Мав я сон страшний на диво,
Бачив я сьвіт до окола,
А на сьвіті якби вимів
З жіночого пола,
Зникли десь жінки сварливі
Стало так приємно, мило,
Земля в рай ся замінила
Що аж жити ся хотіло.
Враз з жінками щезли пльотки
Зрада, флірт, обмова,
О театрах, балях, модах
Ніхто ані слова.
А найбільше було втіхи
Що згинули тещі
Не один сердега з того
Аж в долині плеще.
Але в сьвіті всьо змінчиве!
Не оминеш лиха
Мущинам знов всьо обридло
Й нарікають з тиха.

Далі-далі, чим раз гірше
Стали нарікати,
Що нема їм хто зварити,
Ані обіпрати.
Ані хата не метена
Сьміте по коліна.
Хоч пропадь! не даш собі ради,
Нещасна година!
А ще на злість, баби з собов
Годинки забрали
Хлопи пили вже без міри
Бо часу не знали.
В головах, горох з капустов
Змішалось до чиста,
Як пора була йти спати,
Тоді йшли до міста.
Волочились вулицями
Блудили по парках,
Заглядали по всіх дверьох
І всіх закамарках.
Кажу чистий кінець сьвіта,
Содома й Гомора,
Так давив їх брак жіноцтва
Наче страшна змора.
Зі мнов було не інакше,
Скажу вам на ухо
Брак жіноцтва не перейшов
І в мене на сухо!
Бо я по тім пробудившись
Зараз в другу днину
З того страху, що в сні бачив
Шукав за дівчинов.

Знайшов зараз; бо як кажуть
Повно того цвіту,
Де лиш глянеш, всюди знайдеш
По цілому світу.
Я під впливом сну страшного
Сейчас осьвідчив ся,
Два-три слова, тай до ксьондза,
І зараз оженив ся.
З тих мушин, що в сні їх бачив,
Лиш я пеховатий
Бо они всі, так як й були
Лише я жонатий.
Перед лихом не поможе
Нікуди втікати,
Бо тя знайде, навіть в ліжку
В твоїй власній хаті
Днесь бим не дбав, хотьби той сон
Снивсь мені роками,
Бо жінки мні так допекли,
Аж лізуть боками.

О. ЛОМАКА.

Лихо від

ТЮТЮНУ.

Виходить Іван Іванович Нюхин, чоловік
своєї жінки, що веде музичну школу
та дівочий пансіон.

(Сцена представляє провінційальний клуб).

НЮХИН (з довгими баками, без вусів, у старім подертім убраню, велично входить, кланяється та порається коло желетки*). Шановні добродійки і як то кажуть, шановні добродії (росчісує баки). Жінці моїй сказано, щоби я прочитав тут на добродійну ціль якусь популярну лекцію — мені однаковісенько. Я, звичайно, не професор і нема в мене ніяких наукових заслуг, але тимчасом, я от вже трицять років, без перестанку, навіть можна сказати, не шануючи свого здоровля і таке инше, працюю коло питань самого наукового характеру, міркую собі і навіть пишу иншим разом, щоб ви думали, наукові статі, тоб то, не те щоб дуже наукові, а так собі, вибачте на сім слові, неначеб то наукові. Між иншим, сими днями я написав довжезну статю під заголовком: "Про шкоду від деяких комашок". Дочкам моїм дуже сподобалось, особливо про блошиці а я сам перечитав тай подер. Отжеж однаково, пиши що хочеш, а без перського порошку нічого не вдієш. У нас от навіть у фортепяні є блошиці... За тему моєї сьогоднішньої лекції я взяв, не вам кажучи, шкоду, яку робить людськості курене тютюну. Я сам курю, але жінка моя звеліла викладати сьогодні про шко-

*) Желетка — камізелька.

ду від тютюну і, виходить, нічого не вдієш. Коли про тютюн, то й про тютюн, — мені однаковісенько, а вам, шановні добродії, раджу ставитись до моєї сьогоднішньої лекції, як і належить ся — серйозно, щоб часом чого не трапилось. Кого лякає нудна, наукова лекція, кому не до смаку, той пехай не слухає тайде собі з відсіля (пораєть ся коло желетки). Найбільшої уваги прошу я в присутних тут добродіїв лікарів, які можуть почути на моїй лекції багато користного їм, бо тютюн не тільки робить людині багато лиха, а ще й в медицині вживаєть ся. От наприклад, коли муху зачинити в пуделку з тютюном, вона здохне, мабуть від нервів. Тютюн се, передівсім, рослина... Як я читаю лекцію, то звичайно, підморгую правим оком, але ви не звертайте на се уваги; се через те, що я донервуюсь. Я дуже нервова людина, взагалі, а підморгувати оком почав 1889 року, 13-го вересня, того самого дня, коли моя жінка, як то кажуть, породила четверту дочку Варвару. В мене всі дочки народились на свѣт 13-го числа. А тимчасом (поглянув на годинник), не будемо ухилятись у бік від теми моєї лекції, бо нема часу. Ото собі знайте, що жінка моя держить музичну школу та приватний пансіон, то-б то не те, що пансіон, а так неначе пансіон. Між нами кажучи, жінка моя любить жалітись на свою бідність, але в неї дещо наховане, так мабуть — тисяч з сорок-пятьдесять, а от я не маю ні копійки за душею, ні шага — та нічого не вдієш! В пансіоні я доглядаю за господарством. Я купую живність, надзираю за слугами, записую входи, роблю нотатки, бю блощиці, воджу на прохід жінчину собачку, ловлю миші... Вчора вечір мені сказано було видати кухарці боршню та масло, бо мали пекти млинці. Ну, та одно слово, сьогодні, коли вже млинці були напечені,

моя жінка прийшла в пекарню та й каже, що три пансіонерки не будуть їсти млинців, бо в них понабухали гланди. Таким способом вийшло, що ми спекли більше млинців, як потреба. Куди з ними дітись, скажіть на милість? Спершу жінка загадала віднести їх у льох, а далі подумала, та й каже: “Ідж сі млинці сам, поторочо”. Вона раз-у-раз, як сердита, каже на мене: потороча, або гаспид, або ж сатана. А яка з мене сатана? Вона раз-у-раз сердита. І я не з’їв, а проковтнув не розжувавши, бо я завше голодний. От учора, на приклад, вона не дала мені обідати. “Тебе, каже, поторочо, годувати не варто”... Але, не вам кажучи, ми (дивить ся на годинник) забалакались і трошки ухилились від теми. Ну тепер далі: хоч звичайно ви з більшою охотою послушалиб зараз романсу, або якоїсь такої сімфонії, чи арії... (Наспівує). “Ми не моргнем в пилу сраження глазом... От не памятаю, з відкіля це”... А от ще, я забув сказати вам, що в музичній школі моєї жінки, окрім догляду за хазяйством, мені сказано ще вчити математики, фізики, хемії, географії, історії, літератури, то що. За танці, спів та малювання моя жінка бере окрему плату, хоч і танцям і співу навчаю я-ж таки. Наша музична школа на пятисобачому переулку, в домі ч. 13. І дочки мої народились на сьвіт 13-го числа, і в хатах у нас 13 вікон... Ну та нічого не вдієш. Щоб умовлятися — мою жінку можна застати дома, коли завгодно, а програма школи, як що маєте охоту пупити, продається у портієра по 30 копійок за примірник (витягає з кишені кілька брошурок). І от я, коли хочете, могу наділити. За кожний примірник 30 копійок. Хто має охоту? (Павза). Ніхто не хоче? Ну, то по 20 копійок. (Павза). Ото досадно. Еге, дім ч. 13. Ні в чому мені не щастить, постарів ся, подурнішав... От зараз читаю лекцію, з вигля-

ду неначе й веселий, а самому так і кортить закрячати у весь голос, абож залетіти кудись на край світа. І пожалітись нікому, а от навіть плакати хочеться... Ви скажете: дочки... Що там дочки? Я кажу до їх, а вони тільки регочуться... У моєї жінки семеро дочок... Ні, вибачте, здається, шестеро... (Швиденько). Семеро. Старшій Гані 27 років, молодшій 17. Шановні добродії. (Оглядається). Я нещасний, я на дурня перевівся, на ледащо, але-ж, не вважаючи на це, перед вами стоїть найщасливіший від усіх батьків. Воно власне кажучи, так і повинно бути, але я не сумію сказати інакше. Ех, як би ви тільки знали. Я прожив з жінкою 33 роки і можу сказати, це були найкращі дні мого життя, не то щоб найкращі, а так взагалі. Одно слово, пробігли вони, неначе одна щаслива хвиля, не вам кажучи, нехай їм чорт той годі. (Оглядається). Але здається вона ще не прийшла, її нема ще тут і вільно тепер казати все чисто... Я страшенно боюсь... боюсь, коли вона дивиться на мене. Ну, то от я й кажу: дочок моїх ніхто так довго не бере заміж, мабуть, через те, що вони соромливі та через те, що мушкетери їх ніколи не бачать. Балів моя жінка задавати не хоче, на обід нікого не закликає, бо це дуже скупа, сердита, сварлива баба, і через те ніхто до нас не ходить та... можу вам сказати секретно (наближається до рідних). Дочок моєї жінки можна бачити по великих святах, їм тітки Наталії Семенівни, тої самої, що слабує на ревматизм та ходить у такій жовтій сукні з чорними крапками, неначе всю її обсіпано тарганами. Там дають і закусувати. А коли там нема моєї жінки, тоді можна й сего самого (торкає себе коло коміра). Ото знайте собі, що я впиваюсь одною чаркою і тоді на душі стає так гарно, що й розказати не вмію; чогось тоді спадають на думку молоді літа, і хочеться

чогось тікати, ох, як би ви знали як хочеть ся. (З заналом). Утікати, покинути все і бігти неоглядаючись... куди? Однаково куди... аби тільки втікти від сего невірнього, буденного, поганенького життя, яке зробило з мене старого ідіота, втікти від сеї дурної, уїдливої, лютої, лютої, лютої скареди, від моєї жінки, яка мучила мене 33 роки, втікти від музики, від пекарні, від жінчиних грошей, від всіх отсих дурниць... від сеї огиди... і спинитись десь так далеко-далеко серед поля і стояти деревиною, стовбуром, горобиним пугалом, під високим небом, і цілу ніч дивитись як над тобою сьвітить ясний місяць, і забути, забути... О, як я хочу нічого не пам'ятати... Як хочу я зірвати з себе се кляте старе фраччя, в якому я вінчав ся 30 років тому (зриває з себе убрание) в якому я раз-у-раз читаю лекції на добродійну ціль. На тобі! (тонче фрак). На тобі! Старий я, злидений, мізерний, як отся сама жилетка з її протертою, облізлою спиною... (Показує спину). Не треба мені нічого. Я красший і чистійший від всього сего, я був колись молодим, розумним, вчив ся в університеті, марив, вважав себе за порядну людину... Тепер мені нічого вже не треба. Нічого не треба тільки спокою... тільки спокою. (Подивив ся в бік і жваво надів фрак). Тимчасом за кулісами стоїть моя жінка... Прийшла тай же на мене там... (дивить ся на годинник). Вже час кінчати... Як що вона питає, будь ласка, скажіть їй, що лекція була... що потореча, то-б то я, поводив ся поважно (дивить ся в бік відкашлюючи). Вона дивить ся сюди (підняв голос). Виходячи з тієї позиції, що тютюн має в собі страшну отруту, про яку я казав, курити ні в якому разі не треба, і я дозволю собі, як то кажуть, надіятись, що ся моя лекція "про лихо від тютюну" буде зам на користь. Я вже все сказав. (Вклоняєть ся її величю відходить).

В перекладі Л. Пахерезьського.

Монольоґ жебрака.

На сцену входить старий жебрак підв'язаний, зі сивою бородою і вусами, о кули і без руки, з медалями на грудях. —

Стає на боці і жебрає:

Змилосердїть ся люде, хто в Бога вірує, поратуйте старого! (До себе). Іде якийсь офіцер (кланяє ся і просить). Милосердїя пане капітане! — Бідний, старий ветеран, в 69-тім бив ся з прусаком і на війні стратив ногу і луку. (Бере ніби то гроші). Бог вам най заплатить! Бодай вас майором незадовоґ зробили! (Сьміє ся): Дав шустку, біґме! Е, та бо то треба вміти людий брати! — Іде якийсь грубий панисько! (Кланяє ся) — Милостивий пане! — Бідний, від маленькості калїка, змилосердїть ся надїмною бідним стариком! (Оглядає ся злії). Бодай тебе покрутило гірше як мене! — Пішов навіть не подивив ся на бідного! — Е, та бо то панисько! не знає біди! — Гішов череватий як бочка. Бодайсь спух як льняна нитка! Но цікавий я, що та панї дасть! (Кланяє ся): Цілую руці пануньці! — Поратуйте паннуньцю бідного старого, а Бог вас возьме в свою опіку! — (бере грїш). Бодай Вам Бог благословив! (Обертає ся за нею і сьміє ся): Паннуньцю! — Ха, ха! Таж то стара як сьвіт. Аж покрасніла, як я її паннунцею назвав. (Дивить ся на цент). Бодайсь ослїпла, відьмо одна! — Дала менї грейцар. Вона не знає яка тепер дорожня! — Чекай, як еше коли тебе увиджу, то тебе бабцею назву! — Іде якийсь панисько з малим хлопцем! (кланяє ся): Милосердїя над бідним стариком. Вісьмеро дїтей дома без кавалка хлїба: — (бере грїш). Бодайсь паничику виріс на великого чоловіка, і на потїху

родичам! (Оглядає ся). Пійшов! — Бодайсь мав еще таких хлопців з двайцять! — Та ніби то хороший батько! Добрнй примір дає дитинні! — Нема що казати! — Іде селянин (клянє ся): Господарю! Змилосердїть ся над бідком. Тамтого року погорів я, і лишив ся ось в такій нужді, (бере грош)... Бодай вам Бог забув гріхн ваші! (дивить ся на гріш). Два грейцарі дав на такі тяжкі часи! — (Оглядає ся). Нікого не видно. Тяжкі часи нині. — Де то давнійше, як казав мій батько, сїв собі чоловік під церквою і 2 гульдєн заробив, а тепер і гульдєна тяжко заробити. Чоловік тепер з голоду може згннутн. Де приїду, то місто грейцара, дають тобі кавалак хліба. Так, так! — Та давнійше і хліб можна було в коршмі на перекуску продати, а тепер жид якось не хоче! — Дето давнійше видів хто, щоби ходили пачи збирати на якісь читальні, на церкву і другі кумедії. — Але ми маєм на се спосіб: Застреюем, і най тоді пані і попн ідуть жебрати. — Будем доти стрейкувати, доки держава не дасть нам стабілізацію і мундур. Ніхто о нас не дбає, часом тільки поліцай. Ой ті поліцаї! Я такнй на них злий, що еслибим мав яке право, то всіх поліцайнків виславби я, там де перець росте. Тамтого тижня взяв мене поліцай просто з під церкви. Але то знаєте, якийсь філзоф той поліцай. Як він пізнав, що у мене ніби обі руки. Та правої руки цілком у мене не видно. О! во іде якась пані. (Кланяєсь): Бідний каліка, без ноги і рукн, подайте ручку бідному! — (Бере гріш). Цілую рученьки! Такі білі, красні, круглі рученьки! Най Бог позволить вам дожити до глибокої старостн! — (дивить ся на гріш): Така файна кубіта і такі красні ручки мала і еще шустку дала! — То розумію! — Видно, що то пані! Може то пані графиня, або яке чудо? Але файна, бо файна! — (Витягає гроші і числить):

Може би уже зробити замкнене рахунків за нинішній день! Уже темніє, ніхто не іде! (Сідає на лавці, витягає мішок і рахує). Пять корон! О, то нині зле мені пішло. То щось так як бідний урядник! Фе! Аж всгдаю ся! Та то те...р така біда, що і жабраки нічого немає. (Оглядає ся). Аво! бодай тя покрутило еще гірше як мене! — Поліцай іде, треба втікати, щоб не піти на "свіже сіно!" (Кидає кулі, витягає сховану руку, зриває сиву бороду і втікає).

XXI. СТОЛІТЕ.

Століте Елэктричності.

Прикра доля чоловіка:
Хиба слину тепер ликай
Остогид мні цілий сьвіт
Що найменше на сто лїт.

Так прошу паньства: чоловік урожений гелер в XX. столітїю, лиш жалує, чому не побачив сьвіта божого в XXI. столітїю. XX. століте, се століте винаходів, котрі вїйдуть в загальне уживанє донерва за сто лїт, для того і я жалую, що якимось чудом прийшов тепер на сьвіт, бо якби я родив ся за сто лїт, а то би була втїха! А тепер що? Чоловік мусить ся вродити, мусить ходити до школи, потому мусить мати суджену, потому мусить ся женити, а потому мусить дістати тещу. А за сто лїт буде цілком інакше. Чоловік вродить ся елэктрично, виховають го механїчно, бідну його голову капустяну виобразують фізично, дістане посаг урядовий, а жінку дістане через почту але без тещі.

Будуть се солодкі мрії!...
До них нинї серце мліє!

II.

А за сто лїт буде диво
Де лиш хочеш, їдеш живо,

Електрично будеш спати,
Електричні будуть хати.

Теперішня комунікація, то цілком нелогічна, а за сто літ на примір приходиш в ночі з представлення, пере-сипляєш ся, а позаяк тутешнє молоко не добре тобі ділає на очи, всїдаєш в електричну воздушну колійку і за хвилю знаходиш ся в Альпах. Вишукаєш яку красну корову, кажеш собі електрично падоїти пива, — а бодай то, молока, троха випиваєш, а решту зливаєш до бляшанки і вертаєш до хати. Приходиш під браму і пригадуєш собі, що твій товариш, що недавно мав випадок з касою свого боса є тепер в Токіо і за помочию телефону без дроту доносить тобі, що молокар не поставив йому пива і молока. Береш отже свою бляшанку з молоком і всїдаєш до воздушної колійки. Легенький шеніт, щось коло тебе наче колує, а за хвилинку спиртно наставлений автоматичний сигналізатор грамофоновий тебе повідомляє: Токіо!

Буде се рай на сїм сьвітї!
Аж ся схоче людям жити
Будем жити електрично,
Без журби, щасливі вічно!

III.

Мущинам днесь тяжко жити
Бо їм кажуть ся женити,
Але за те за сто літ
Переве́рнесь цілий сьвіт.

Так прошу паньства. За сто літ всі розкоші життя будуть злишні на сїм сьвітї, а рід красного пола буде цілком не потрібний. На примір спадаєш до електричного бар-руму електрично з'їдаєш добру перекуску, попеш знаменитими напитками і не заплативши електрично вибігаєш другими дверми. Аби ся переспати як Бог приказав, на-

тискаєш гузик і від сувіту спускає ся електричне ліжко. Сідаєш, кладеш ногу на спеціальний апарат, а черевики самі з ніг злазять. Завдяки уліпшеним винаходам, відпинаєш оди центральний гузик і убрание твое вже на долині. Кладеш ся до ліжка сам, без жіики, без нареченОї, без тещі, а ліжко зачинає з тобою угниатись, ох!... Сам один в ліжку (красно наші паї будуть виглядати!).

Будиш ся, сідаєш на електричне крісло і так електрично можеш умерти!

Так, то жити розумію
О тім тепер лише мрію.

На концерті.

(Мущина у фракку показуєсь на естраді, споглядає на публику, кланяєть ся недбало і говорить все з іронією і в розгоряченю).

Паньство прийшло на концерт, неправда? (З іронією). Се є дуже забавна річ ті концерти! (Зіває).

Один виходить на естраду і оповідає дурниці або виспіває аж до охриплення, або також валить з цілої сили в фортеп'ян, публика сидить в горячці без найменшого руху, якби привязана до крісел... В світі цивілізованім називаєсь то душевною розривкою... Певно длятого, що в галі панує задуха... (павза, споглядає милосердно на публику, опісля зіває). Ох, бідні ви, моє паньство, бідні, але і я з вами також... (глядить на годинку). Уже пізна година, чоловік сидівби собі дома при теплій печі... випилюб ся гербату, в товаристві жінки і дітий, а опісля до ліжка... Спокійно, по горожанськи, і здорово... Для артисти однак є то овоч заказаний. Коли інші смачно собі сплять, він вистроений у фрак, мусить оповідати про різні смалені дуби... мусить осьвічувати густа слухачів... (До одного з публичности). Що? І ви твердите, що то, що я говорю не варта нічого? (павза). Що єсьм нудний? Сьвята рація! Сам знаю о тім... (павза). Однак що маю робити? Монольоговане належить до прикрих обовязків мойого покликаня... Сторож нічний має ся ще гірше: може йти спати доперва над раном. Але для чого паньство позбав-

люєте себе приємности регулярного життя, то мені в голіві помістити ся не може. І чи то варта посв'ячувати вечір для концерту? Музика, сьпів, то мені велика приємність! Єще розумію ті розривки в дома, при добрій вечері, при гербаті. Хтось помрукає, дехто заспіває, дехто заграє в фербля... пані забавлять ся в пльоточки, все таки і то розривка... Але тут.. ані порушити ся, ані поговорити, (до одного з між публіки), а вас концерт не нудить? Що? Можете свобідно розмовляти? Но, о винятках не говорив я. (До публіки). Одним словом страта часу, пудьга і видаток. (Зарозуміло). Знаю пань, які в дома ходять рознегліжовані, неочесані і не завсїгди омиті... Концерти випроваджують їх з звичайного - бу, бо мусять прецінь вбрати ся... Чи то потрібна така цеволя? Розумівбим се годі, коли би дозволено сходити ся в "шляфроках", і коли би на галі знаходив ся хоть буфет... (павза). Мені самому, признаюсь, хочеть ся їсти, мав зі собою взяти на естраду хліба з маслом і трохи печені... Однак і то є заборонене! Панове редактори зараз би то подали до газет... Ой, маємо від тих газет? Ані фальшиво заспівати, ані зле заграти не вільно. Зараз критика і закиди... (павза). Знаєте що паньство? Ходім всі до дому... Нині є власне моєї жінки іменини, погуляв бим з великою приємність... (До одної з пань). І ви пані также? Маємо однаковий густ, однак тут не випадає... Фортеп'ян є, сая є, товариства не бракує, музики от в тамтій галі також нудять ся в очікуваню своєї черги... Всьо є що до гуляня потрібне, тільки нема гуляня, бо то не випадає (з запалом). Але за те випадає робити з ночи день, вистроювати ся і робити знакомости, які з концертних галь провадять до вівтаря (вздихає). І я також нинішну свою жінку пізнав на концерті... (вздихає до одного з між публіки). Для

чого вздыхаю?... Що? Ви думаете, гдо я жалую ожененя ся? Отже милите ся, хотяй з другої сторони, для чого маю се свивати в бавовну? Пані мені дарують за се порівнане, однак пословиця говорить, що всі коти є шарі. Немаю, борони Боже, на гадці когось ображувати, але після мого понятя, багато пань знаходячих ся тут на галі, цілком інакше представляють ся по цивільному. Не одна труся концертова, така тихенька і занята тільки штукаю, в дома гніває ся на мужа, сердить ся на слуг, проклинає діти і в загалі затроює жите цілому оточеню (до пань між публікою). Прошу мені не брати за зле, о жадній з пань я того не думав, ходило мені лише о засаду (павза). З вигляду лица шановних пань пізнаю образу і гнів... Га, може я є і в блуді, може збрехав я, твердячи, що много пань наших, інакше представляють ся на концерті а інакше дома. В такім случаю о розсудок тої квестії прошу ласкаво всіх тут присутних панів. (До мущин в кріслах). Зробім голосоване... Хто є напроти мене зволить встати і піднести обидві руки (павза). Щож то, ніхто з панів не встає? (павза). Всі сидять?... Ніхто не підносить рук?... В виду сего можу з вами всіми попрощати ся і відійти з чистою совістю. (відходить).

Пес.

Монольоґ

через

Зиг. Пшибильського.

Як я паньству оповім одну гісторію, — то зараз заплачете надімною ревними сльозами. Так! Моя гісторія дуже сумна і щира: Єсьм певний що викличе вона тут загальне співчуте. А понеже женські серця є дуже мягенькі і вразливі — для того нині звертаюсь (з уклоном) тільки до пань! Панове можете мене навіть не слухати. (Звертає ся до одной з пань). Ох! яке пані маєте мягке серце — уже сягаєте по хусточку до кишені, аби нею Обтерти... (поправляє). а перепрашаю, я думав, що ви пані плачете... (нагло) бо, аби пес, найзвичайнійший псисько на чотирах ногах, кундель чорний як смок, зі сліпами невинятка, міг стати ся причиною нещастя чоловіка спокійного, тихого і доброго — як я — то не до увірення.

Вона називала його “Бійо” (легковажно) “Бійо!” Чулисьте пані щось подібного? Чорний кудлай, як дві кроплі пільзненського пива подібний до медведя — і вона називає його “Бійо” (наслідуючи голос женщины). “Я вам забороняю мого песика кундльом називати — ви не знаєте ся на расі, — уважаю, що мій Бійо не взбуджує у вас симпатії” (своїм голосом). “Противно збуджує — і еще яку! “Бійо” є псятком найделікатнійшої раси — то правдивий пестій — я його дуже люблю”.

Коли би то була стара панна з кінчастим носом — то нехай би там її! — (З захватом). Але вона була гарна... Кібіц — як... як — вязка чотирох кіп найсвіжіших шпарагів, — око блистяче як найлучше висмажений біфштик англійський, — варги кармінові, як молоді бурачки, — зубки білі, як найкрасша обібрана калярепа, — говорю паньству — цілість робила вражине найделікатнійшої піни, убитої з цукру і муки. (Грозячи пальцем одному з панів). Смакун з вас, як бачу. Вам зараз вечерея на думку приходить. Отже вертаючи до біфштику і калярепи (поправляє ся) — о я говорю до “кібіци” очий і варг — властителька тої реставрації. (Зі злостію). бодай вас, — все тепер милю ся! Властителька тих ~~злостію~~ розбудила в мені такий апетит (поправляє ся) який захват, що хотів з нею оженити ся і був би з нею оженив ся, коли би не та потвора “Бійо”. Я не маю звичаю обсуджувати своїх ближних, але як собі припімну того пса... то не затаївбим його смертельних гріхів! (Зітхнувши). Хто знає, чи уже не бувбим припровадив своєї нині уродливої моєї Вероніки, тут сьвіт вказавби на мене пальцем, як на найщасливішого мужа... А вдівочка мала порядно набиту “кабзу” — хотяй запевняю вас пані, що володіла мною лише чистісінька любов. Хоть правду скажу, мамоною я би не погордив — але я мрів лише і її серденьку... (З повагою). Під тим зглядом маю уже вироблену репутацію і маю те власне за честь! Приятель мій Стефан говорить до мене: знаєш, що та вдова летить зовсім на тебе... бери ся до неї”. І бувбим взяв вдову — і... (оглядає ся на около себе) з “Бійо” — завсїгди здаєсь мені, що я його виджу коло мене... Говорю вам пані, огидний пес, а раси то як найгіршої.

Булисьмо вже навіть разом... з вдовою, а не з псом —

так як би то сказати, аби паїї добре зрозуміли — так ніби... по середині... Коли то можна обійти ся без сьвіжих рукавичок... а в найгіршім случаю можна взяти випраї і коли жалує ся кводра на підголене, але дивлячи ся на люстро (дивить ся на долоню як би на люстро) говорить ся: Е! добре все є — завтра піду до фризнера. Що кілька днів біг я межи четвертою а пятою на Бродвей. Дзвоню — дзень, дзень, дзень... служниця Отвирає мені двері — природно першого стрічаю — но, кожд би иншого — як не “Бійо”! Ба! коли би то був пес, котрий би умів лестити ся — погласкав бим псячка пару разів, но і закликав: ходи сюди песику — і не звертав би на него уваги, але він о той стовп, станув на середині покою, завсїгди найжений і пильнував кожного мойого кроку, опісля нога за ногою ішов за мною до крісла — а коли сів я, він також сів напроти мене не спускаючи з мене своїх сліпаків. (Наслідуючи вдову) “Бійо” завсїгди вас заиюає. (Своїм голосом). О... він і так для мене досить ласкавий. Нахиляю ся, хочу мою вдівку пару разів цмокнути в руку — “Бійо” — кидає ся на мене. Ото є наслідки, як ся пса виучує “недай песку рушати своєї паїї”. Воиа його так витресувала. На правду, коли котра з пань тут присутних має так витресованого пса як той “Бійо” — но, то желаю! Поправляю ся на кріслі, хочу простягнути иогу, посуваю ся “Бійо” в тій хвили зриває ся і кладе свою кусмату лапу на колїна, як би мене хотів прикути до місця, (значучо), а сліпів все з мене не спускає. Досить одним словом сказавши, стаю ся невільником того пса, котрий мене деиервує, допроваджу до встеклости... (Жіночим голосом). “Чи знаєте пане, “Бійо” чогось иинї хорий” — говорить раз до мене вдова (складаючи руки). “О, бідний, — чи може ви його паїї відвезли до шпиталю, то від-

відаю його”. — Ледви, що висказав я ті слова... псисько висуває ся з під якоїсь колдри, а що хорий, не сідає на землю, але пакує ся від разу на канапу, межи мене і вдову, розтягаючи ся як довгий, а я зі страху, аби мене не утриз, усуваю ся йому на сам кінець канапи.

Нарешті постановляю собі осьвідчити ся моїй вдівці. Коли уже буде моєю женою.. то чекай, я тобі відплачусь і пімшусь за всі мої терпіня. Нехай отже дієсь Божі воля! Осьвідчусь о неї — і о того - огідного пса. Іду... по дорозі насуваєсь мені знаменита гадка. (Зарозуміло). А колибим пса перекупив? Такі слуцаї бувають між людьми... Дам йому лапівку і з'єднаю його собі. Браво! — Закликав я сам до себе, знаменита гадка!... Заризникую і куплю псови вудженини. Вступлю до склепнику. “Нехай шесь панночка дадуть за кводра, ріжнородностей! Панночка крає шинку на плястри, сальцесон, ковбасу а навіть полядницю — розумієсь, тільки плястрів, тільки солодких усміхів, споглядаючи на мене. Я маю щастє до жєнщин. Забираю пакупочок і дрожачи цілий свіну на Бродвей.

Дзвоню: дзєнь, дзєнь, дзєнь! Отвирють ся дзєрі “Бійо” і вдова... — ні — вдова і “Бійо” витають мене в перозі (голосом вдови). “Ви з чим инні приходите?” (своім). “З вуджениною! ні!... хотів я сказати з упоєним серцем, з бажанєм в душі — з мріями, які мені розсаджують кости в голові... (голосом жєнським). “Ви днесь поетично настрєні... і мєлянхолійний” (своім голосом). Найвідповіднійша хвиля, аби пса почаствувати вуджениною. (Нєсподівано). Кидаю йому... а сам падаю нз колїна і витягаючи до неї руки — кличу: Веронїко... люблю тебе!... (павза).

Вдова перєстрашена чорт знає чого відскочила від

мене на два кроки... "Бійо" з кавалком полядвигі скаче на мене, починає шарпати за убрание. Починаю кричати: "Гавту!... Вона дусить ся від сьміху, вибігає з покою... (Отираючи піт з чола). По хвилі відзискавши притомність підношу ся з землі — виджу як той лотер зїдає решту тої мїшанини.

Не знаю, чи йому так моя вудженна смакувала, чи може його рушло сумліне — але зївши, присунув ся до мене, ползав мою ногу... махнув хвостом і пійшов.

Щож мені випадало зробити? Кинувши на него зарозуміло своїм зором — взяв я за капелюх і... присягаю паням, що більше порога до сего дому не переступив — і не переступлю, як мене тут живого видите. (Вздихаючи). А однак... колндумаю о тих чотирох копах шпарагах, і о тих бурачках і калярепці і бїфштику — не знаю длячого... але так мені тут (вказуючи на ж. лудок) не добре робить ся... що піду на вечерю і скажу собі так спорядити... аби мені у всім мою Веронїю пригадала.

Монольоґ Жида.

(Жид сидить при столі, погладжує собі бороду і приспівує): —

Нераз сяду — тай думаю,
Тай киваюсь ту і там —
І під ніс собі співаю —
Таді-ра-ді, раді-бам!

Таки а зой! Чому я не маю собі заспівати. Гроші у мене єсть, корчма у мене є і Суре у мене є.

За гроші купую я розмаїти трунки, Сура сидить у корчма і шинкує — а я собі сяду під своє вікно, відправлю свої борухи, та чешу собі своя борода. Кажете, що руда. Та деж то руда, то ясне бороде — блонд, а они кажуть що руда. Що? смердить? Та чим смерднть? Чесник не смердить преці, цибуля также не смердить. Правда, моя гуріфка смердить, але я від неї нічого не пю, то все для голя. Що я пю? Ни, що я маю пити? Напю ся часом вода зі соком, а часом чиста вода і більше я нічому не хочу. Пиво я не люблю пити, пивом я гандлюю, кава также не пю, бо якось Суре ніколи кави не хоче зварити, а впрочім кава — то такий дурний напиток, що страх. А може то і мудрий напиток, но люде з него роблять якісь такі комедії, що аж сьміх. Палять той кава на огни, щоби було чорне, а потім ліють до него трохи з молока, щоби було біле; дають до кава з кусником цикорія, щоби той кава було гірке, а потім кидають цукор, щоби оно було солдке; потім гріють его на полонінь, щоби оно ему було горяче, а потім дують на него, щоби було зимне. Чи то не сьміх з такий напиток?

Коли уже зійшло моє бесіда на сьміх, то я вам еще щось скажу. Я уже не буду сьміяти ся з кава, лиш з той ваш сьмішній руский язык. А не з той язык що то ся називає іначе: бесіда. З та ваша бесіда, то не можно ніяк бути розумним, а то длятого, що ви з одним словом називаєте нераз дві річи або називаєте якась річ так, що оно нігде так не єсть. На примір ми жидки їмо нераз така риба, що ему сї називає: сум, а ви кажете, що десь часом в серце маєте така сум, що сє вам плакати хоче. А в ось там за моє корчма росте ліс, най му буде і ліс, не коли мій Іцик пішов вчєра в вїїтїв сад, а там була великий лес і мого Іцка злапала за ццилес з заду, то сєй Танас, що то мені часом корчма замітає, каже до него: А по що ти там ліз? Або кажуть нераз гої: ой коби то мати гроші, а потім на своя мама каже также мати. Но чи не правду кажу, що та ваша бесіда то така сьмішна, що мене часом і колька коле. Лізе часом через сад такий щур, що має на хребет самі шпильочки, а часом на ті шпильочки він краде яблока, то діти кличуть адіть: їж, їж! А коли хто сяде до миска і їсть, то также кажуть їж! Колись, коли я не хотіло дати моїм гостям горіфка, каже один до мене: А ти нас Срулю не дразни... лиш давай... А єсть знов в наше село така дурна голова, що всі собі з него кепкують, а він називає ся также Атанас. Кажу вам, що той ваш бесіда то страх сьмішна. Або єсть якійсь один слово, котрий значить одну річ, а як додати до той слово лиш одну або дві маленька буква, то той слово уже цілком що друге значить. Я вам скажу примір: Баки, то волосє на панске морда, а собаки, то уже таки сотворіне, що мені за него великий страх. Вода, то буває собі або звичайна, або смердяча, що називає ся горіфке; а як сказати коро- вода, то уже щось таке, що не дає жидкови спатл, як оно

хоче шкіра дерти, а гой єсть таке мудре, що моя горіфка не хоче пити. Ну, скажіть, ци тогди не єсть у мене клопіт і коровода?

Гриби, то такі смашні овочі, що росте в лісі під дерево, но єсть і такі гриби, від котрі можно сі встечи; риби, то уже не росте під дерево, а літає по вода і смакує жидкам на шабас. Правда ті два річи, риби і гриби, мають то вспільне зі собою, що як гой хоче собі одно або друге взяти, то не возьме ні одно ні друге, но злапає собі часом оловяне кулька. Ни, може ні? — Гора то єсть часом у земля такій горб, як у мене, а хора, то може бути хора корова, свиня, або і моя Суре. Імя, то має каждая чоловік, а навіть і звір, а вимя, то має лиш корова. Рот то буває у каждый чоловік, а заворот буває у той піяк, що за много до свії рот виливає мое горіфка. — Борона то собі таке зубате і діраве плахта, що літає через хлопські нива, а борода, то уже цалком що інного; она собі уже висить у жидка і міркує, як би то дістати в свої руки та хлопська нивка... Часом борода буває у русській мужик, а тогди кажуть, що він москаль. Або сей москаль! Кажуть, що єсть такі люде, що ся називають москалі, а я знов маю у себе в комора ціла бляшанка з маленькі рибка, що ся также називають москалі.

Чи то не сьміх з така бесїда, таже сьміх, ну скажіть сами? Я би вам еще сказало що небудь, але видите, часу нема, ось еще треба борухи відправти, а потім загляну до Сурці, як там гешефти стоять. Таки а зой!

(Збираєсь до молитви, приспівуючи собі з тиха ту арію, що съпівав на початку. Куртина паде).

